

24 UUR MET...

Reinout Heijboer

In de rubriek '24 uur met' geeft een radioloog (in opleiding) een kijkje in haar of zijn werkdag. Dit keer laat aios radiologie en nucleaire geneeskunde Reinout Heijboer zien hoe zijn maandag verloopt tijdens een stage in het AVL.

06.00 uur Maandagochtend. De wekker van mijn vriendin, werkzaam als aios anesthesie, gaat af. Opgelucht besef ik dat het 06.00 uur is en niet 05.00 uur, want dat was een jaar lang het uur waarop onze anderhalfjarige zoon Hugo besloot dat slapen overbodig was. Bovendien zijn Hugo en mijn vriendin ochtendmensen van het ergste soort: ze worden wakker en willen meteen uit bed.

06.20 uur Ik lig nog in bed en doe alsof ik slaap, een techniek die ik door de jaren heen heb verfijnd. Het werkt niet. Een beetje brak van mijn avonddienst. Mijn vriendin, 30 weken zwanger en al vrolijk op, brengt me een kop koffie op bed. Vlug tandenpoetsen en ontbijten met Hugo. Gisteravond heb ik na mijn avonddienst gelukkig al gedoucht in het ziekenhuis. Thuis zitten we middenin een badkamerverbouwning en hebben we sinds gisteren zelfs geen stromend water meer. Met wat reserve-water, een waterkoker en een washandje komen we een heel eind.

07.30 uur Het regent. Natuurlijk regent het. Mijn vriendin is al op haar werk, dus ik breng Hugo naar de opvang met de auto. Hugo neemt afscheid op de gebruikelijke, enigszins dramatische wijze. Gauw door naar het ziekenhuis. Op betere dagen wil ik dit nog weleens fietsend of hardlopend doen, maar door alle omstandigheden zijn er genoeg excuses om dat vandaag niet te doen.

08.10 uur Ik kom aan in het Antoni van Leeuwenhoek (AVL), waar ik een stage van drie maanden volg bij de thorax- en mammaradiologie. Ook al is het maar 12 kilometer, de

ene keer is het twintig minuten rijden en de andere keer kan dat zomaar veertig minuten duren. Gelukkig is er geen echte patiëntenoverdracht, dus er is wat speling. Ik nestel me in de mammo-verslagruimte, check wat e-mails en bereid me voor op het ochtendprogramma.

is goed opletten, want deze patiënten zijn soms al jaren elders bekend. Het is af en toe lastig om de chronologie goed te krijgen. Een enkele keer zitten er vier markers per borst en moeten wij uitzoeken wat, waar en wanneer geprikt is en wat uit het pathologisch onderzoek is

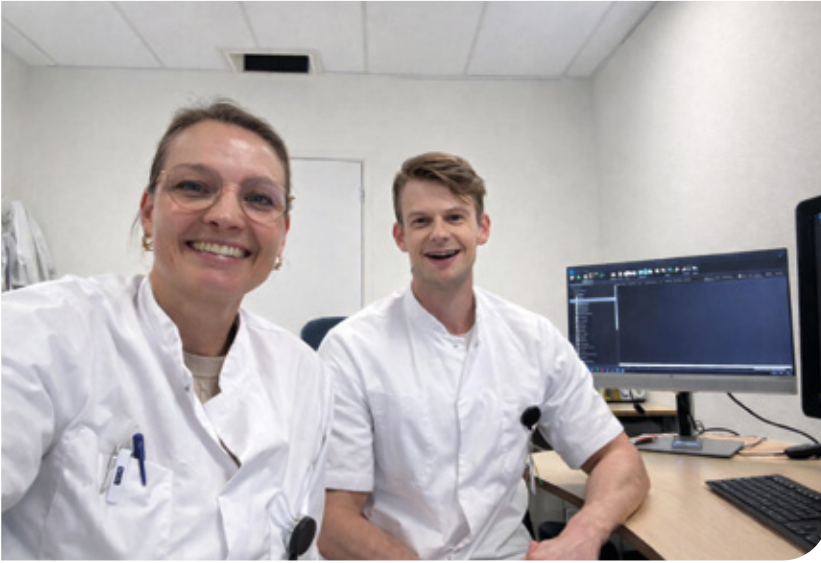
'De middag bestaat uit een aaneenschakeling van patiënten uit het reguliere mammaprogramma, second opinions en stereotactische biopten'

08.30 uur Het AVL voert jaarlijks zo'n zeshonderd borstkankeroperaties uit, met ongeveer tien radiologen voor de directe mammediagnostiek. Genoeg om van te leren! Vandaag is het *second opinion*-poli: patiënten uit het hele land komen langs voor een tweede beoordeling door verpleegkundig specialist, chirurg, internist, radiotherapeut en radioloog. Vanochtend herbeoordelen wij hun dossiers en bijbehorende beeldvorming. Het is een flinke puzzel, want het zijn vaak complexe dossiers met veel beeldvorming om te reviseren. Zoals tegenwoordig gebruikelijk, staan er vanochtend tien patiënten gepland. Zij bezoeken achtereenvolgend de afdeling en worden door twee radiologen op de echo gezien, zodat zij voldoende diagnostische aandacht en tijd krijgen om 'de puzzel' secuur uit te pluizen.

09.00 uur De eerste dossiers zijn doorgespit en de eerste patiënte heeft zich gemeld. Het

gekomen. Het voelt een beetje als archeologie, maar dan met meer verantwoordelijkheid. Deze eerste patiënte heeft gelukkig een redelijk klein dossier. Ter controle checken we echografisch of we de elders geplaatste markers kunnen terugvinden en verrichten we opnieuw een echo van de axilla. Daarbij wordt namelijk toch nog met enige regelmaat een uitzaaiing in tweede instantie gevonden.

10.30 uur We lopen iets voor op schema en nemen de tijd voor een kop koffie. Dat is hier niet vanzelfsprekend: de programma's zijn vol en de werkdruk is flink. Juist daarom zijn deze momenten belangrijk en nemen veel van de mammaradiologen even pauze. Dit helpt om scherp te blijven en voorkomt dat je je blindstaart op je PACS-station. Dit sluit overigens mooi aan op mijn interesse in duurzame inzetbaarheid. Binnen de NVvR denk ik mee over de vraag hoe je energiek en betrokken blijft in een omgeving waar de druk continu aanwezig is.

Reinout tijdens zijn stage met collega, opleider en mammarioloog Annemarie Bruining.

12.30 uur Alle patiënten zijn gezien en voorbereid. We nemen plaats in de ruimte waar het multidisciplinair overleg (mdo) plaatsvindt. Er zijn broodjes en er is soep, want efficiëntie kent geen genade, maar het smaakt me goed. Iedereen zegt verstandige dingen, en ook ik probeer verstandige dingen te zeggen. Soms lukt dat. Het mdo verloopt efficiënt en is inhoudelijk sterk. Voor enkele patiënten wordt aanvullend onderzoek gepland in de middag, zoals biopten of markerplaatsingen, zodat zij hier niet voor hoeven terug te komen.

13.30 uur Het mdo loopt iets uit. Daarom komen ondertussen collega's van de radiologie binnen, want aansluitend geef ik mijn eindpresentatie over (irradicaal) geseceerde borderline phyllodestumoren, waar het AVL expertisecentrum voor is.

14.00 uur De eerste patiënt voor de middag ligt alweer klaar voor echo. Door de uitloop van het mdo neemt mijn supervisor deze patiënt over. Ik gebruik het moment om

met collega-aios Arthur iets te drinken te halen. Arthur heeft even een hart onder de riem nodig. Hij is vrijwillig naar het AVL gekomen om zes weken achtereen volgens MRI-prostaten en mdo's te doen. Hij houdt zich sterk en doet alsof hij het niet moeilijk heeft. Toch besluit ik dat hij het wel moeilijk hiermee moet hebben. Ik heb in ieder geval wel even behoefte aan wat luchtig geklets in dit kankerinstituut (ook wel NKI genaamd) ;-).

14.30 uur De middag bestaat uit een aaneenschakeling van patiënten uit het reguliere mammaprogramma, second opinions en stereotactische biopten. Tussendoor is er ruimte om MRI's te verstaan en krijg ik uitgebreide supervisie. De afwisseling maakt het interessant en bijzonder leerzaam!

17.10 uur Alle patiënten zijn gezien en de lijsten zijn leeg. We bespreken de dag kort na. Wat opvalt, is dat iedere mammarioloog een eigen stijl heeft, maar dat er unaniem veel waarde wordt gehecht aan heldere en reproduceerbare verslaglegging. Het is essentieel dat een collega kan begrijpen wat er is gedaan en precies kan terugvinden waar de afwijkingen gelokaliseerd zijn.

17.40 uur Thuis blijkt de wachttijd weer te werken. Dat voelt als een groter succes dan het waarschijnlijk is. Gelukkig hadden we vooruitgedacht en de vriezer goed gevuld, waardoor we na het werk niet hoeven te koken. We gaan nog even met Hugo naar buiten en eten samen. De bouwvakkers werken door tot 19.00 uur, dus het avondritueel vraagt enige efficiëntie.

21.00 uur Terugkijkend later die avond besef ik dat het best een drukke dag was. Ook de afgelopen dagen waren druk met een avonddienst, werk en een presentatie die ergens tussendoor voorbereid werd, en zelfs een logistiek experiment met overnachten bij familie. Toch voelt het niet

'Juist die mix van drukte, inhoud en collega's maakt dat ik energie overhoud'

zwaar. Juist die mix van drukte, inhoud en collega's maakt dat ik energie overhoud. Blijkbaar net genoeg om het tot rond half tien vol te houden...

Reinout Heijboer
aios radiologie Amsterdam UMC